

BELLEK MÜZESİ

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

İBRAHİM ESKİ-CEZASIZLIK

1957 doğumlu İbrahim Eski, Halkın Yolu isimli örgütün sorumlusu olduğu iddiası ile 07.11.1980 tarihinde Ankara Emniyet Müdürlüğü görevlilerince gözaltına alındı ve Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Hastane kayıtlarına göre Emniyet Müdürlüğü'nün 09.11.1980 tarih, 4657 sayılı ve Emniyet 1. Şube Müdürü Azmi Derin imzalı "bir suçtan muhafazamız altında bulunan.....İbrahim Eski hasta olduğunu beyan etmektedir. Gerekli muayenesi ile raporunun verilmesini rica ederim." şeklinde bir yazısı ile Numune Hastanesine götürüldü. Numune Hastanesinde yapılan müdahale ve ameliyatlara rağmen 11.11.1980 tarihinde kurtarılamayarak öldü.

1. Numune Hastanesinin Protokol No:25199, Ser. Prot. No:1519 Nöroşirürji başlıklı 09.11.1980 tarihli ilk müşahade raporu;" Bu gün emniyette sorgulama sırasında düşüp bayıldığı ifade edilen hasta saat:03.30 da acilde görülerek yatırıldı" şeklindedir.

Polis tarafından 09.11.1980 tarih ve saat 01.40'de tutulan olay tutanağı ise özetle; yer göstermeye gidilen evin kapısının önünde bekletilirken kaçmak için atladığı merdivenlerin altına düştü, İbrahim Eski düştüğü yerden kaldırılarak ...tedavi için Hastaneye götürüldü, şeklindedir.

2. İbrahim Eski'nin 12.11.1980 tarihli Otopsi tutanağına göre ölüm nedeni: "...Kafa arka kısımda AMELİYAT DIŞI darba ait kanama...ölüm kafaya darp sonunda meydana gelen beyin kanamasından olmuştur. Saptadığımız darp izleri (başın dışındaki) ölümü tevlit edecek cinsten ve şiddette değildir..." şeklindedir.

3. Askeri Savcılık tarafından yapılan soruşturma neticesinde 18.11.1980 tarihinde düzenlenen iddianame ile Ankara Emniyet Müdürlüğü 1. Şubede görevli ve Olay Tutanağında imzası olan; Mustafa Öner, Hamdi Akdi, Harun Bozokluoğlu, Muzaffer Altıntaş, Erol Aytekin, Bilal Say, Mustafa Seda, Kenan Avcı, Cafer Şamlı, Kemal Göker, Halil Kartal ve Hasan Alataş isimli 12 polis hakkında amirin emrini yerine getirmede bir kimseye sui muamalede bulunmak veya darp etmek suçundan (TCK 245. Ve 251. Maddelerinden) cezalandırılmaları istemi ile dava açıldı.

4. Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No'lu Askeri Mahkemesi'nin 1980/1323 E. Sayılı dosyası ile yargılamaya başlandı. Yargılama sırasında tüm sanıklar olayın, olay tutanağında anlatıldığı şekilde olduğu yönünde ifade verdi. Olay tutanağına göre İbrahim Eski'nin olay anında yanında bulunan tek sanık olan Hamdi Akdi Mahkemede; "...biz kapının önünde sanıkla...sohbet ediyorduk. Bu sırada sanık bana bir yumruk vurdu (Savcılık ifadesinde ve olay tutanağında İbrahim Eski'nin elinin kelepçeli olduğu belirtiliyor) ve 3.5 metrelik mesafeden aşağıya atladı. Ben hemen yardım çağrısında bulundum. Merdivenlerden inerek yanına geldim. Yolun kenarında yüzüstü yatıyordu (Otopsi tutanağına göre kafa arka kısımda darbe olduğu belirtilmiş)... "şeklinde beyanda bulundu.

Müdahil taraf tanıklarından E.A. Mahkemede; "...Beni İbrahim eski ile yüzleştirmeye götürdüklerini söylediler. Getirildiğim yerde gözlerim bağlı idi. Ancak bir insanın var olduğunu anladım ve bu şahıs sürekli olarak başıma vurmamın diye bağırıyordu. Bunu söyleyen İbrahim Eski diye tanıtılan şahıs idi. Benim düşünceme göre İbrahim eski şubede öldürülmüştür. Beni de İbrahim gibi yapmakla tehdit ettiler..." şeklinde beyanda bulundu.

Müdahil taraf tanıklarından E.P. Mahkemede; "...Ben de gözetim altında idim. Olayı görmedim. Ancak yükletilen suç kabul etmediğim takdirde beni de İbrahim Eski gibi öldürmekle tehdit ettiler..." şeklinde beyanda bulundu.

Yargılama sonunda Sıkıyönetim 2 No'lu Askeri Mahkemesi tarafından tüm sanıkların BERAATLERİNE karar verildi.

BELLEK MÜZESİ

TARİHSEL ADALET İÇİN BELLEK MÜZESİ

5. Kararın müdahil vekili tarafından temyizi üzerine Askeri Yargıtay 5. Dairesi tarafından 1982/513 E. Ve 1982/519 K. No'lu ilam ile beraat kararının; olay yerinde keşif yapılmamış olması, dosyanın kül halinde Adli Tıp Meclisine gönderilmemiş olması vb. gibi eksik tahkikat yapılmış olması sebebiyle BOZULMASINA karar verildi.
6. Bozma sonrası Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No'lu Askeri Mahkemesi'nin 1982/242 E. Sayılı dosyası ile yargılamaya devam edildi. Mahkeme tarafından Adli Tıp Meclis Başkanlığı'ndan bu konuda rapor istendi. Adli Tıp Meclis başkanlığı ise; "...Koltuk altındaki izler işkenceden olabileceği gibi polis otosuna indirilip bindirilirken koltuğunun altından tutulması nedeniyle de olmuş olabilir..." şeklinde dosyaya rapor sundu. Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No'lu Askeri Mahkemesi tarafından yargılama neticesinde 11.11.1983 tarihinde 1982/242 E. Ve 1983/199 K. No'lu ilam ile sanıklar hakkında yeniden BERAAT kararı verildi.
7. Kararın müdahil vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay Ceza Dairesi tarafından 1984/103 E. Ve 1984/92 K. No'lu ilam ile; "...maktul İbrahim Eski'nin ölüm sebebi olan kafa arka kısmında darba ait beyin kanamasının meydana geliş şekli şüpheli kalmıştır. Ancak başın dışındaki vücudun muhtelif yerlerindeki ölümü tevlit edecek cinsten ve şiddette olmayan darp izlerinin varlığını otopsi raporu ortaya koymaktadır. Her ne kadar Adli Tıp Müessesesi raporunda polis otosuna bindirilip indirilmesi esnasında kaçma ve mukavemeti engelleme kastı ile yapılan tutma fiillerinden olabileceği belirtilmekte ise de dosya münderecatına göre decürmünü söyletmek için (TCK 243/1) işkence yapıldığı ortaya çıkmaktadır. Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün 05.02.1981 gün ve 2164 sayılı müzekkeresinde sorgulama için gönderilen belli birim mensupları dışında başkaca birim mensuplarının sanıkları nezaretten çıkartamayacakları kaidesi uygulanıyor şeklindeki cevabi yazıları da nazara alınarak raporda belirtilen ve şahadetle ikmal edilen ölümü tevlit etmeyecek şeklindeki vücudun muhtelif kısımlarındaki darp izlerinin sorumlularının kesin olarak tespiti ile adaletin tecellisi gerekirken, yalnız ölümü tevlit eden darp üzerinde durularak hüküm tesis edilmesinde isabet görülmemiştir..." gerekçesiyle beraat kararının BOZULMASINA karar verildi.
8. Bozma sonrasında Sıkıyönetim Komutanlığı 2 No'lu Askeri Mahkemesi'nin 1984/128 E. Sayısını alan dosyada Mahkeme tarafından 13.07.1984 tarihinde 1984/128 E. Ve 1984/129 K. No'lu ilam ile sanıklar hakkında daha önce verilen BERAAT KARARINDA DİRENME kararı verildi.
9. Direnme kararı müdahil vekili tarafından temyiz edildi ve dosya Askeri Yargıtay Daireler Genel Kuruluna gönderildi. Askeri Yargıtay Başsavcısının ve Daireler Kurulu Tetkik Hakimi'nin sanıkların TCK'nun 243/1. Maddesinden cezalandırılmaları gerekirken beraatlerine karar verilmesinin yolsuz olduğu gerekçesiyle kararın bozulması yönünde görüş ve rapor sunmalarına rağmen Askeri Daireler Genel Kurulu tarafından 25.10.1984 tarihinde sanıklar hakkında Mahkeme tarafından verilen beraat kararının ONANMASINA karar verildi.